

1. DOGANIAĆ (16) *vb impf*

o jasne, pierwsze a pochylone (w tym 1 r. błędne znakowanie).

praes 1 sg doganiām (3); -ām (1), -(a)m (2). ◇ 3 sg doganiā (1). ◇ 3 pl doganiajā (1). ◇ *praet* 3 sg m doganiāł (3). *n* doganiāło (1). ◇ 3 pl m pers doganiāli (1). ◇ *imp* 2 sg doganiāj (2). ◇ *con* 3 sg m by doganiāł (1). ◇ *part praes act* doganiając (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

Ścigając kogo zbliżyć się do niego znacznie, dobiegać czego, równać się z kim; dopędzać, chwycić kogo; consequi Calep, Cn; perpellere Mącz; adaequare, adipisci, aequare, assequi, consecrari, indipisci, persequi, premere a. stringere vestigia alicuius, curriculo sequi Cn; instare Vulg (16) : Perpello, Doganiam/ Dopieram. Mącz 287c; Consequor – Doftawam, dogania^m, dołzcziguię. Calep 245b.

doganiać kogo, czego (7): gonił go Azáhel bárzo prętki mąż brát Ioábow/ á gdy go doganiāł/ obrocił fie Abner k niemu á rzekł/ nie goń mię bych cię nie zábił BielKron 69; A był [Komodus] [...] ták prętki iż Ieleniā piełzki doganiāł. BielKron 150; iż w tákíey zámiełzány myfli [...] iuż thák chodzić by fárná przed fiecią ktora ią iuż widzi/ á pśi iey przedfię doganiāiā. RejZwierc 85v; Y tákże gdy ich Iudá tym pilniey doganiāł [Faciebat autem persecutionem intensiorem Iudasj]/ fiekęc złośniki ony/ tedy ich pomordował o trzydzieści tyfięcy mężow. BudBib 2.Mach 12/23; ModrzBaz 110v; ktorzy nas gonili/ prędfzy byli niź orłowie powietrzni: ná gorach doganiāli nas [super montes persecuti sunt nos Vulg Thren 4/19] PowodPr 10; GosłCast 58.

doganiać kogo [A] (1): A czemuż fie przedtym oni wierni chwalcy [...] krzywd fwych mścili: [...] y ony [nieprzyjaciele] bes lutosci/ doganiāiāc ielzczę wćiekāiāce/ mordowali? CzechRozm 238.

doganiać czym (1): Drugie zás [wojsko] doganiāło mężnie siły fwemi/ Aż ich noc obroniłá fkrzydłami czarnémi. ZawJeft 14.

W przen (3) :

Zwroty: »doganiać do kresu« = dobiegać do mety (1): doganiam do krefu [ad destinatum persequor] ku zapłácie (marg) ku zakłádowi. (-) wezwánia wyłokiego Bożego w Chriftušie Iefušie. WujNT Philipp 3/14.

»doganiać do kresu [kogo]« = prowadzić do śmierci (1): iuż lámá ftárość w wieczor y z zaránku/ Vftáwiczną bolefią była bez przełtánku. Doganiāiāc do krefu vbogiego ftárcá HistLan E.

»[kogo] do ostatka doganiać« = pokonać, doprowadzić do zguby (1): ktory [Paschalis] Robertá Gráfá Flándryifkiego pobudził/ áby nieboraká [Cesarza Henryka] do ołtátká doganiāł NiemObr 167.

Przen: Starac się, zabiegać o co [czego] (2) : A ty człowiecze Boży/ [...] doganiay ípráwiedliwości [sectare vero iustitiam] BudNT 1.Tim 6/11; Od młodzieńfkich żądz wćiekay/ á doganiay ípráwiedliwości [sectare vero iustitiam] wiary/ miłości/ pokoiu BudNT 2.Tim 2/22.

Synonimy: dopierać, dostawać, dościgać, dościgować.

Formacje pochodne cf GNAC.